

Herdenking slachtoffers van na Augustus 1945 - Pacific WOII - Burger slachtoffers WOII NEI

#woii #herdenken #nadenken #slachtoffers #burgers #comfortwomen

⇒ deel 3

Figure 1. Japanese troops entering Surabaya, Indonesia.

De Nationale herdenking heeft als uitgangspunt het gedenken van **'alle slachtoffers van de Japanse bezetting** in Nederlands-Indië', waaronder burgerslachtoffers.

China heeft 18.000.000 burgerslachtoffers te betreuren, India 2.000.000 en de Filipijnen 1.000.000. De UN spreekt van 4.000.000 Indonesische burgerslachtoffers en 14.800 slachtoffers onder geïnterneerde Europese burgers in NEI.

Naar schatting zijn 200.000 vrouwen en meisjes als dwangprostitutuee ('Comfort Women') ter beschikking gesteld aan Japanse militairen.

In verhouding getalsmatig klein, de impact was op veel van de in Nederlands-Indië geboren Europese en Nederlands-Indische bevolkingsgroepen enorm. Zij raakten in een klap hun vader- én moederland kwijt.

Voor de meeste Indo-Europese families, zoals die van mij, gaat hun geschiedenis eeuwen terug.

Burgerslachtoffers

Indonesiërs

Hoewel de 'Nationale herdenking' claimt alle slachtoffers te herdenken, worden de Indonesische burgerslachtoffers niet genoemd ^[1]. Het is volkomen onduidelijk waarom.

De Indonesische regering schatte het totale dodental begin jaren 1950 op 4.000.000, in lijn met het UN rapport. Dat is ruim 5% van de bevolking in die periode.

Romusha's

Rōmusha ( ) ^[2] is een Japans woord voor 'werker'. Voor het overgrote deel Indonesiërs, maar ook Chinezen, Maleiers en Tamils, die gedwongen werden tot het verrichten van -betaalde- arbeid voor de Japanner. Naar schatting zijn er tussen 4 en 10.000.000 mensen door de Japanners geronseld.

De arbeid varieerde van een dag tot de tijd benodigd voor een bepaald project en ging van licht huishoudelijk werk tot zware constructiearbeid. De meesten werkten in hun eigen regio. Anderen werden naar andere gebieden gestuurd. Zij verrichten o.a. dwangarbeid aan de Pekanbaru-spoorweg ^[3] op Sumatra tussen 1943 en '45 en de Birma-Thailand spoorweg ^[4] tussen 1942 - '43'. In verhouding stierven er daar veel meer Romusha's dan geallieerde POW's.

De brutaliteit van de Romusha en personen uit andere gedwongen arbeid systemen ^[5] was een van de hoofdredenen van het enorme dodenaantal van Indonesische burgers tijdens de Japanse bezetting.

Heiho en PETA waren strikt genomen leger onderdelen. Voor het moment hier ingedeeld.

Heiho's

Heihō's ^[6] ( ), niet te verwarren met PETA, waren hulptroepen van het Japanse leger ^[7]. Het Japanse leger recruteerde naar schatting 50.000 Indonesiërs als aanvulling op het 16th army. Hun officieren waren Japans. Zij konden naar behoefte overal worden ingezet, ver weg van geboortegrond en bv. in de frontlinies.

PETA

PETA ^[8] (Pembela Tanah Air – Defenders of the Homeland), door Japan in Indonesië opgericht op 3 oktober 1943 op aangeven van religieuze groepen. De training was gecentreerd in het militaire complex van Bogor. Het leger van PETA heeft een belangrijke rol gespeeld in de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog en wordt algemeen beschouwd als een van de voorlopers van het Indonesische nationale leger.

-	Totaal	Omgekomen	Groep	Opmerkingen
Javanen en Madoerezen		2,5 - 4 miljoen	Indonesiërs	Voornamelijk door honger

-	Totaal	Omgekomen	Groep	Opmerkingen
Romusha's Java	2,6_tot_12,5 milj	8.441	Indonesiërs	van hoogleraar caroline tsai
Romusha's Buitengewesten	300.000	165.000	Indonesiërs	oa Birma
Romusha's birma		2.800	Indonesiërs	caroline tsai
Romusha's borneo en halmaheira		12.100	Indonesiërs	caroline tsai
Romusha's andere nationaliteiten	190.000	152.000	Indonesiërs	Chinezen, Maleiers en Tamils naar Birma
Heiho's	60.000	32.500	Indonesiërs	
Heiho ex KNIL	15.000	7.500	Indonesiërs	
PETA	57.000		Indonesiërs	By the end of the war, there were a total of 69 battalions (daidan) in Java (around 37,000 men) and Sumatra (approximately 20,000 men)

Geïnterneerde Europeanen

^[9] *Voor Nederlanders kun je de hele oorlog in het Verre Oosten samenvatten in één woord: Jappenkamp*

De UN spreekt van 14.800 slachtoffers onder geïnterneerde Europese burgers. In onderstaande tabel wordt op basis van diverse bronnen een boven- en ondergrens aangegeven.

Schattingen van omgekomen Europese burgers in Jappenkampen liggen tussen 10.500 en 16.800.

Table 1. Geïnterneerde Europese burgers

-	Totaal	Omge komen	Opmerkingen
Europese Burgers	96.400-110.000	10.580-16.800	Schattingen. Japanse stukken verloren gegaan
Java	82.600		ca. 29.000 mannen, ca. 25.000 vrouwen en ca. 29.000 kinderen

-	Totaal	Omge komen	Opmerkingen
Sumatra	13.200		1.200 personen van andere nationaliteit (w.o. ca. 700 Britten)
Grote Oost	4.140		Op Celebes geconcentreerd, uitgezonderd ca. 500 op Ambon
Borneo	500		300 personen in juli '42 naar Brits-Borneo

'Buitenkampers'

Met '*Buitenkampers*' worden de Europese ic. Nederlands-Indische bevolkingsgroepen bedoeld. Personen die de Japanse bezetting niet in een kamp hebben doorgemaakt.

De meeste vrouwen en kinderen binnen mijn familie zijn 'buitenkamper', [waaronder mijn oma en moeder](#). Zij overleefden de tweede helft van bezetting in Bandoeng waar zij samen met zusters /tantes in het huis van tante Tien woonden.

Hoeveel niet-geïnterneerde (Indo-)Europeanen er precies van de honger en andere ontberingen zijn omgekomen is niet bekend. Het aantal slachtoffers wordt geschat tussen 3.500 en 20.000. Dat is respectievelijk 0.1% en 0.5% van het totaal aantal omgekomen burgers (4 miljoen).

Eind 1948 waren er in heel Indonesië nog circa 2.500 Europeanen zoek, waaronder personen in die in de Japanse bezettingstijd spoorloos waren verdwenen.

-	Totaal	Om gekomen	Groep	Opmerkingen
niet-geïnterneerde Indo-Europeanen	220.000-240.000	3.500	Buiten kampers	Slachtoffers Bersiap op 3.500 geschat (ODO).
niet-geïnterneerde Indo-Europeanen		20.000	Buiten kampers	Dit aantal (Bussemaker) wordt gezien als zeer discutabel, doordat onderbouwing ontbreekt.

-	Totaal	Om gekomen	Groep	Opmerkingen
Arrestaties Kenpeitai ^[10]	15.000	12.000	Buiten kampers	(Indo-)Europeanen, Indonesiërs en Chinezen. 5.000 werden geëxecuteerd. 7000 stierven in gevangenschap

Comfort Women

Comfort Women, ook wel 'troostmeisjes' genoemd, waren vrouwen die voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog door particulieren en de Japanse officiële instanties ter beschikking werd gesteld aan de Japanse militairen. Deze vrouwen waren seksslavinnen die tegen hun wil werden vastgehouden en gedwongen zich te prostitueren ^[11] en zijn als zodanig slachtoffers van de Japanse bezetting.

Historici spreken vandaag van naar schatting 200.000 vrouwen. De meisjes en vrouwen waren voornamelijk afkomstig van China, Japan, Korea, Taiwan, de Filipijnen, Singapore, Maleisië, Birma, Nederlands-Indië, Thailand, Vietnam en een aantal eilanden in de Stille Oceaan.

Nederlands-Indië was het enige land waar westerse vrouwen op grote schaal als dwangprostitutuee werden ingezet ^[12].

"August 14 marked the 1400th Wednesday rally in Korea, which started 27 years ago, demanding the Japanese government a formal apology and proper compensation for its wartime sexual enslavement" ^[13].

Zuid-Korea en Japan zijn hierover in 2019 in een bittere handelsoorlog terecht gekomen.

-	Totaal	Om gekomen	Groep	Opmerkingen
Europese vrouwen	200-400		Dwang prostituees	geïnterneerde Nederlands-Indische en Nederlandse vrouwen in Japanse bordelen in Nederlands-Indië
Indonesische vrouwen	30.000		Dwang prostituees	Japanse bordelen in Nederlands-Indië
Koreaanse vrouwen	80.000		Dwang prostituees	
Japanse of de Taiwanese vrouwen	20.000		Dwang prostituees	afkomstig uit de door Japan bezette gebieden

[1] Dekoloniseer de Indiëherdenking - http://www.bij1.org/news/algemeen/dekoloniseer-de-indieherdenking-21104?fbclid=IwAR0yc8abm_xYm5iPoJxY29eV1NSQtWYtInDM9_q3jjNBwymYjdMOSYJqNhs

[2] Rōmusha - <https://en.wikipedia.org/wiki/Romusha>

[3] <https://nl.wikipedia.org/wiki/Pekanbaru-spoorweg>

[4] <https://nl.wikipedia.org/wiki/Birmaspoorweg>

[5] The rōmusha were supplemented by true unpaid laborers, the kinrōhōshi, who performed mostly menial labor. The kinrōhōshi were recruited for a shorter duration than the rōmusha via tonarigumi neighborhood associations and were theoretically voluntary, although considerable social coercion was applied to "volunteer" as a show of loyalty to the Japanese cause. In 1944, the number of kinrōhōshi in Java was around 200,000 people

[6] Heiho’s - https://nl.wikipedia.org/wiki/Heiho’s

[7] synoniem aan de vrijwilligers in de Duitse Wehrmacht en Waffen SS

[8] Pembela Tanah Air - [https://en.wikipedia.org/wiki/PETA_\(Indonesia\)](https://en.wikipedia.org/wiki/PETA_(Indonesia))

[9] 'In Japan zijn die Jappenkampen nooit een thema geweest' - <https://www.volkskrant.nl/mensen/in-japan-zijn-die-jappenkampen-nooit-een-thema-geweest~b67a4788/>

[10] The Kenpeitai (, /k npe ta /) was the military police arm of the Imperial Japanese Army from 1881 to 1945 - <https://en.wikipedia.org/wiki/Kempeitai>

[11] Troostmeisje - <https://nl.wikipedia.org/wiki/Troostmeisje>

[12] 1930-1945 Verborgene geschiedenis van de troostmeisjes - <https://seniorplaza.nl/1930-1945g3/>

[13] 'Comfort Women' Statue Unveiled on Seoul's Namsan Mountain - https://www.youtube.com/watch?v=o_uzbJbBeBk&feature=youtu.be